

PERSÓNSSØGA

– Alkoholisma rakar øll. Hon rakar rík og fátøk, tey við høgum útbúgvingum og lágum útbúgvingum. Hon avmarkar seg slett ikki. Tað hevur eisini víst seg síðstu árin, at fólk við høgum stórvum, ið kanska hava krevjandi arbeiði, verða serliga rakt av hesum, sigur Kitty May Ellefsen

– Teir tók eg í fyra mánaðir, men tað dámdi mær slett ikki. Hjartabankanin hvarv gott nokk, men tað, sum eydnubollar gera er, at teir doyva kenslurnar. Men man verður ikki frískur av tí, sigur Kitty May Ellefsen og heldur fram.

– Tað føldist, sum at hævdið var pakkað í vatt. Tað var heilt løgið ongar kenslur at hava, so eg fór aftur til læknan, tá eg hevði tikið tabletirnar í fyra mánaðir og segði, at hetta tímdi eg ikki.

Tað var tá, at kommunulækni mælti til, at í staðin fyri at taka heilivág, so kundi hon fara at iðka. Kanningar vístu, at tað hjálpti upp á strongd. Men harumframt mælti lækni henni til at gevast at drekka og fara á fund hjá Anonymum Alkoholikarum.

Stór skomm

Tað var tungt hjá Kitty May Ellefsen at svølgja seinnu boðini frá læknanum. Hon metti nevniliga, at tað var ein stór skomm at fara á fund og var bangin fyri, at hon fór at mæta onkrum, ið hon kendi á fundinum.

– Skommin var so stór, at eg bað systur ganga runt húsini og hyggja inn gjøgnum vindeyguni fyri at vita, um tað var nakar har, ið eg kendi. Eg helt, at tað var ræðuligt at vera har og føldi, at eg hevði rakt botnin.

– Hon kom so aftur og segði, at har var eingin, ið vit kendu. Men ikki meira enn innkomin, so møtti eg einum av mínum gomul nábúgvum, greiður Kitty May Ellefsen frá.

Hon er tó glað fyri, at hon aktaði læknan og fór á fundin. Tí í AA hevur hon funnið fólk, ið hava hjálpt henni á leiðini.

– Tað var ordiliga gott at mæta fólki, ið eg kundi identifisera meg við. Tað er eisini soleiðis, at øll leking byrjar. Hetta at man kann tosa við fólk, ið hava sama trupulleikan og stríða sama stríð sum ein sjálvur. Man kann vera púra erligur, leggja kortini á borðið og stuðla og eggja hvørjum øðrum, so man kann verða frískur aftur, sigur Kitty May Ellefsen.

Vil bróta tabuið

Í vikuni gevur Kitty May Ellefsen út bókina hjá Frá reyðvíni til Marathon, har hon greiðir frá, hvussu hon megnaði at venda síni lagnu.

Bókin er tó ikki bara ein bók um alkoholismu, men er heldur ein uppskriftsbók um, hvussu tú kann leggja lívið um soleiðis, at tú kann røkka tínum málum.

Men hvat fær eina kvinnu, ið klárar seg væl á flest øllum økjum, at geva út eina bók, har hon deilir

nakrar av sínum veikastu síðum?

– Tað er tí, at tað eru so nógv, ið hava hendan trupulleikan. Hagtøl hjá danska Sundhedsstyrelsen vísa, at í Danmark hevur fimti hvør maður, og tígkjunda hvør kvinna tekin upp á rúsdrekkatrupulleikar, sigur Kitty May Ellefsen og heldur fram.

– Men kortini er tað eitt stórt tabu. Í okkara mentan halda vit, at tey sum hava rúsdrekkatrupulleikar, og tey sum eru alkoholikarar, eru tey, sum sita í Steinatúni og drekka. Men sannleikin er, at tað bara eru trý prosent av teimum, ið hava rúsdrekkatrupulleikar, ið sita í Steinatúni og drekka. Øll hini 97 prosentini eru vanlig menniskjur, ið eru til arbeiðis hvønn dag.

Kitty May Ellefsen metir, at einasti mátin at hjálpa fólki við rúsdrekkatrupulleikum er, um tabuið verður brotið, og trupulleikin verður fingin fram í ljósið.

– Við míni søgu vil eg gjarna bróta tabuið. Tí tá tað er eitt tabu, so tora tey, ið hava trupulleikan, ikki at fortelja tað fyri nøkrum. Í

staðin dylja tey tað sum mansmorð. Hjá nógvum verður tað tí ov seint at fáa sær hjálp, tí tey gera tað ikki fyrr enn tey hava mist makan, arbeiði, koyrikort og alt annað, greiðir Kitty May Ellefsen frá, og leggur afturat.

– Alkoholisma er ein progressiv sjúka. Hon kann menna seg skjótt hjá nøkrum og spakuligt hjá øðrum, men felags er, at hon mennir seg. So tað ræður um at fáa sær hjálp so skjótt sum møgult.

Alkoholisma ger ikki mun

Tá tosað verður um alkoholikarar, so hugsa tey flestu helst um heimleys og onnur, ið sita í almennum støðum í høvuðsstaðnum og drekka. Kitty May Ellefsen vísir tó á, at alkoholisma ikki er avmarkað til nakra einstaka stætt, men rakar fólk í øllum samfelagsstættum.

– Alkoholisma rakar øll. Hon rakar rík og fátøk, tey við høgum útbúgvingum og lágum útbúgvingum. Hon avmarkar seg slett ikki. Tað hevur eisini víst seg síðstu árin, at fólk við høgum stórvum,

ið kanska hava krevjandi arbeiði, verða serliga rakt av hesum, sigur Kitty May Ellefsen, og vísir á, at tað er hennara uppliving frá AA-fundum í Danmark.

– Har koma fólk úr øllum samfelagsløgum. Har eru advokatar, sjúkrarøktarfrøðingar, lærarar, fólk sum hava klárað verið edrú leingi og fólk, sum koma skitin og tvitin inn frá gøtuni.

– Alkoholisma er sum aðrar sjúkur. Hon spyr ikki eftir status, men rakar øll fólk og allastaðni, sigur Kitty May Ellefsen.

Hóast alkoholisma ikki ger mun á fólki, so metir Kitty May Ellefsen, at skommin kanska er størst millum fólk, ið klára seg væl í samfelagnum.

– Eg trúgvi tabuið er størri millum fólk, ið klára seg væl, tí man ger meira fyri at viðlíkahalda glansbílætið. So tá man hugsar um samfelagsstættir, so ivist eg ikki í, at vælútbúgvín fólk gera meira fyri at krógva tað, sigur Kitty May Ellefsen.

Sjálv kennir Kitty May Ellefsen til føroyingar við høgum stórvum, ið velja ikki at fara til avvenjing í Føroyum, tí skommin er ov stór.

– Tey fara heldur til Danmarkar, tí fólk mugu ikki fáa at vita um tað.

– Kanska er evnið eitt størri tabu millum lærd fólk, men veruleikin er, at alkoholisma er akkurat líka útbreidd har sum millum øll onnur, sigur Kitty May Ellefsen.

Øll fólk hava okkurt, ið tey gera fyri at fáa ein lætta í gerandisdegnum. Summi fólk roykja og eru bundin at sigarettum, onnur eta, nøkur drekka, onkur rennur o.s.fr. Øll gera okkurt fyri at fáa eitt friðskjól og vinna sær orku. Eg drakk vín fyri at flýggja eina løtu